

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా వాఙ్మః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అఫీ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్థస్య, శ్రీమదఖిలాకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే,
ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, ఎకోనత్రింశద్ధ్యాయాస్తర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన,

కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యోస ధ్యానమ్ ॥

వ్యోసం వశిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరత్కృణం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోపాయ విష్ణురూపాయ వ్యోరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మానిధయే, వైష్ణవాయ నమోనమః ॥

అధ్యాయ:-29 ఏకోనత్రింశో2ధ్యాయ: ఆస్తీకపర్వ

కశ్యపస్య గరుడం ప్రతి గజకచ్ఛపయోః పూర్వజన్మవృత్తాన్తవర్ణనం గరుడస్య తావుభౌ
గృహీత్వా దివ్యవటవృక్షశాఖాయామానయనం తచ్ఛాఖాయా భజ్శ్చ

యుధ్యమానస్య సంగ్రామే దేవైః సార్థం మహాబల ।
ఋచో యజాంషి సామాని పవిత్రాణి హవీంషి చ ॥ 29 - 34 ॥

రహస్యాని చ సర్వాణి సర్వే వేదాశ్చ తే బలమ్ ।
ఇత్యుక్తో గరుడః పిత్రా గతస్తం హ్రాదమన్తికాత్ ॥ 29 - 35 ॥

అపశ్యన్నిర్మలజలం నానాపక్షిసమాకులమ్ ।
స తత్స్పృత్వా పితుర్వాక్యం భీమవేగో2న్తరిక్ష గః ॥ 29 - 36 ॥

నఖేన గజమేకేన కూర్మమేకేన చాక్షిపత్ ।
సముత్పాత చాకాశం తత ఉచ్చైర్విహజ్గమః ॥ 29 - 37 ॥

సః అలమ్బం తీర్థమాసాద్య దేవవృక్షానుపాగమత్ ।
తే భీతాః సమకమ్పంత తస్య పక్షా నిలాహతాః ॥ 29 - 38 ॥

న నో భణ్ణ్యాదితి తదా దివ్యాః కనకశాఖినః ।
ప్రచలాజ్గాన్ స తాన్ష్టష్ట్యా మనోరథఫలద్రుమాన్ ॥ 29 - 39 ॥

అన్యానతులరూపాన్గనుపచక్రామ ఖేచరః ।
కాశ్చనై రాజత్తైశ్చైవ ఫలైర్వైదుర్యశాఖినః ॥ 29 - 40 ॥

సాగరామ్బుపరిక్షిస్తాన్ భ్రాజమానాన్మహాద్రుమాన్ ।
తమువాచ ఖగశ్రేష్ఠం తత్ర రౌహిణపాదపః ।
అతిప్రవృద్ధః సుమహానాపతనం మనోజవమ్ ॥ 29 - 41 ॥

రౌహిణ ఉవాచ

యైషా మమ మహాశాఖా శతయోజనమాయతా ।
ఏతామాస్థాయ శాఖాం త్వం ఖాదేమౌ గజకచ్ఛపా ॥ 29 - 42 ॥

తతో ద్రుమం పతగసహస్రసేవితం మహీధరప్రతిమవపుః ప్రకమ్పయన్ ।
ఖగోత్తమో ద్రుతమభిపత్య వేగవాన్ బభిష్ట తామవిరలపత్రసంచయామ్ ॥ 29 - 43 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి సాపర్ణే ఏకోనత్రింశో2ధ్యాయః ॥ 29 ॥

అధ్యాయః-30 త్రింశో2ధ్యాయః ఆస్తీకపర్వ

గజకచ్ఛపవృక్షశాఖాసహితస్య గరుడస్య కశ్యపసన్నిధౌ గమనం, కశ్యపస్య ప్రార్థనయా తాం
శాఖాం పరిత్యజ్య వాలఖిల్యానాం తపసే ప్రస్థానం, గరుడస్య నిర్జనపర్వతమూర్ధని శాఖాయాః పరిత్యాగశ్చ
సౌతిరువాచ

స్పృష్టమాత్రా తు పద్మాం సా గరుడేన బలీయసా ।
అభజ్యత తరోః శాఖా భగ్నాం చైనామధారయత్ ॥ 30 - 01 ॥

తాం భజ్క్వా స మహాశాఖాం స్మయమానో విలోకయన్ ।
అథాత్ర లమ్బతో2పశ్యద్వాలఖిల్యాన్ అధోముఖాన్ ॥ 30 - 02 ॥

ఋషయో హ్యత్ర లమ్బస్తే న హన్యామితి తాన్పషీన్ ।
తపోరతాన్ లమ్బమానాన్ బ్రహ్మర్షీనభివీక్ష్య సః ॥ 30 - 03 ॥

హన్యాదేతాన్ సమ్పతన్తి శాఖేత్యథ విచిన్త్య సః ।
నఖైర్ముఢతరం వీరః సంగృహ్య గజకచ్ఛపౌ ॥ 30 - 04 ॥

స తద్వినాశసంత్రాసాదభిపత్య ఖగాధిపః ।
శాఖామాస్యేన జగ్రాహ తేషామేవాన్యవేక్షయా ॥ 30 - 05 ॥

అతిదైవం తు తత్తస్య కర్మ దృష్ట్వా మహర్షయః ।
విస్మయోత్కమ్పహృదయా నామ చక్రుర్మహాఖగే ॥ 30 - 06 ॥

గురుం భారం సమాసాద్యోడ్ధీన ఏష విహంగమః ।
గరుడస్తు ఖగశ్రేష్ఠస్తస్మాత్ పన్నగభోజనః ॥ 30 - 07 ॥

తతః శనైః పర్యపతత్పక్షైః శైలాన్ ప్రకమ్పయన్ ।
ఏవం సో2భ్యపతద్దేశాన్ బహూన్ సగజకచ్ఛపః ॥ 30 - 08 ॥

దయార్థం వాలఖిల్యానాం న చ స్థానమవిన్దత ।
స గత్వా పర్వతశ్రేష్ఠం గన్ధమాదనమజ్ఞసా ॥ 30 - 09 ॥

దదర్శ కశ్యపం తత్ర పితరం తపసి స్థితమ్ ।
దదర్శ తం పితా చాపి దివ్యరూపం విహంగమమ్ ॥ 30 - 10 ॥

“ప్రత్యోక్తి” - ధర్మచర్మభరితమమైన “సహజ” శ్రేణులు

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

శబ్దే స్పర్శే చ రూపే చ తదైవ రసగంధయోః ।
తస్యాధిష్ఠానమవ్యగ్రః బ్రూహి సర్ప యథాతథమ్ ॥

కిం న గృహ్లాతి విషయాన్ యుగపచ్చ మహామతే ।
ఏతావదుచ్యతాం చోక్తం సర్వం పన్నగసత్తమ ॥

సర్ప ఉవాచ

యదాత్మద్రవ్యమాయుష్మన్ దేహసంశ్రయణాన్వితమ్ ।
కరణాధిష్ఠితం భోగాన్ ఉపభుంక్తే యథావిధి ॥

జ్ఞానం చైవాత్ర బుద్ధిశ్చ మనశ్చ భరతర్షభ ।
తస్య భోగాధికరణే కరణాని నిబోధ మే ॥

మనసా తాత పర్యేతి క్రమశో విషయానిమాన్ ।
విషయాయతనస్థో హి భూతాత్మా క్షేత్రమాస్థితః ॥

తత్ర చాపి నరవ్యాఘ్రు మనో జంతోర్విధీయతే ।
తస్మాద్ యుగపదత్రాస్య గ్రహణం నోపపద్యతే ॥

స ఆత్మా పురుషవ్యాఘ్రు భ్రువోరంతరమాశ్రితః ।
బుద్ధిం ద్రవ్యేషు సృజతి వివిధేషు పరావరామ్ ॥

బుద్ధేరుత్తరకాలా చ వేదనా దృశ్యతే బుద్ధైః ।
ఏష వై రాజశార్దూల విధిః క్షేత్రజ్ఞభావనః ॥

